

NACIONALINĖ SVEIKATOS TARYBA

DĖL VISUOMENĖS SVEIKATOS SPECIALISTŲ RENGIMO IR VEIKLOS STRATEGIJOS NUTARIMAS

2014 m. gruodžio 17 d. Nr. *11-4*

Nacionalinė sveikatos taryba, nagrinėdama visuomenės sveikatos priežiūros aktualius klausimus, didelį dėmesį skiria visuomenės sveikatos problemų sprendimui, akcentuodama mokslo žiniomis pagrįstą strateginių veiklos kryptių numatymą rengiant visuomenės sveikatos priežiūros programas ir jų įgyvendinimo priemones. Išskirtinis dėmesys skiriamas visuomenės sveikatos problemų sprendimų įgyvendintojams savivaldos lygmenyje – savivaldybių visuomenės sveikatos biurams, jų, kaip visuomenės sveikatos priežiūros priemonių koordinatoriams ir ryšių su kitais sektoriais palaikytojams bei juose dirbantiems visuomenės sveikatos specialistams, jų rengimui, kvalifikacijos tobulinimui ir įsitvirtinimui darbo rinkoje – pirmiausia visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose. Taryba posėdžio, vykusio 2014 m. gruodžio 17 d. metu, išklausiusi pranešimus, diskusijas apie visuomenės sveikatos specialistų rengimą, tobulinimą, situaciją darbo rinkoje, **p a ž y m i:**

- Lietuvos universitetai kasmet parengia gana daug visuomenės sveikatos specialistų, tačiau jų pasiskirstymas skirtinguose regionuose yra labai netolygus, tik trečdaliui savivaldybių visuomenės sveikatos biurų vadovauja diplomuoti visuomenės sveikatos specialistai;
- dažnas teisės aktais visuomenės sveikatos specialistams priskiriamų funkcijų keitimas ne tik, kad destabilizuoja visuomenės sveikatos priežiūros sistemos veiklą, bet ir turi neigiamos įtakos universitetų galimybėms parengti visuomenės sveikatos specialistus, turinčius reikalingas kompetencijas;
- universitetai nepakankamai aktyviai bendradarbiauja tarpusavyje bei su visuomenės sveikatos biurais, ne visi universitetai domisi absolventų karjera;
- daugumos visuomenės sveikatos biurų netenkina universitetų parengti visuomenės sveikatos specialistai dėl jų nepakankamų praktinių įgūdžių, teisinės bazės nežinojimo, vadybos kompetencijų spragų, infekcinių ligų valdymo neišmanymo;
- ne visose savivaldybėse yra įsteigti visuomenės sveikatos biurai (39 iš 60 savivaldybių t.y. 65 proc.), vyrauja ydinga praktika, kai ir gyventojų skaičiumi didelės savivaldybės perka kitų savivaldybių visuomenės sveikatos biurų paslaugas;

- tipiniuose visuomenės sveikatos biurų nuostatuose jų pagrindine funkcija įtvirtintas sveikatą stiprinančių veiklų organizavimas ir koordinavimas, tačiau dažniausiai pats personalas vykdo nurodytas veiklas, nepakankamai dėmesio skirdamas ryšiams su savivaldybės gydytojais, ASPĮ ir kitais sektoriais;
- išmintingos visuomenės sveikatos priežiūros sistemos strateginės plėtros vizijos nebuvimas, besitęsiantis ir nesibaigiantis jos restruktūrizavimas neužtikrina gerų veiklos rezultatų.

Siekdama efektyvesnio visuomenės sveikatos sektoriaus darbo, didesnio visuomenės sveikatos biurų indėlio stiprinant ir gerinant gyventojų sveikatą, Taryba **siūlo**:

Sveikatos apsaugos ministerijai:

- turėti aiškią visuomenės sveikatos priežiūros sistemos strateginės plėtros viziją, aiškiai suprasti ir reglamentuoti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą ir administravimą, stiprinti savivaldybių visuomenės sveikatos biurų veiklos koordinavimą ir metodinį vadovavimą;
- sukurti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų poreikio planavimo sistemą ir parengti valstybinį užsakymą universitetams kiek ir kokios specializacijos visuomenės sveikatos specialistų reikia;
- aiškiai apibrėžti visuomenės sveikatos specialistams priskiriamas funkcijas, užtikrinti visuomenės sveikatos biurams numatytų veiklų vykdymui tolygų, adekvatų finansavimą;
- teisiškai reglamentuoti visuomenės sveikatos specialistų privalomą kvalifikacijos tobulinimo tvarką bei finansavimo mechanizmą, kartu su įstaigomis, vykdančiomis visuomenės sveikatos priežiūros specialistų tobulinimą, daugiau dėmesio skirti praktinių įgūdžių formavimui, parengti kvalifikacinių kategorijų aprašą;
 - sukurti visuomenės sveikatos specialistų informacinę sistemą – registrą

Universitetams, rengiantiems visuomenės sveikatos specialistus:

- koreguoti studijų programas pagal parengtą visuomenės sveikatos krypties aprašą;
- skirti didesnę dėmesį kvalifikacijos tobulinimui, siekiant specialistų tinkamo lygmens kompetencijų užtikrinimo, o ypač kompetencijų intervencijų vadybos srityje;
 - aktyviau bendradarbiauti tarpusavyje bei su savivaldybių visuomenės sveikatos biurais;
 - inicijuoti centralizuotos absolventų karjeros stebėsenos sistemos sukūrimą

Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijai:

- aktyviau dalyvauti sveikatos politikos įgyvendinime ir skatinti asociacijos narius glaudžiau bendradarbiauti tarpusavyje, su visuomenės sveikatos centrais, savivaldybių gydytojais ir kitais sektoriais, nevyriausybinėmis organizacijomis;
- aktyviau bendradarbiauti su universitetais biurų veiklos planavimo lygmenyje, organizuojant bendras konferencijas bei kitus renginius.

Lietuvos savivaldybių asociacijai ir savivaldybių taryboms:

- siekti, kad visose savivaldybėse būtų įsteigti visuomenės sveikatos biurai ir bendradarbiaujant su jais skatinti, kad į sveikatos problemų sprendimą būtų įtraukti kitų sektorių atstovai, narkotikų kontrolės komisijų, bendruomenės sveikatos tarybų, prevencinio darbo grupių nariai

Pirmininkas

Juozas Pundzius